DODATEK

DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

22 grudnia Nr. 13. Rok 1930.

T R E Ś Ć:

SPRAWY RUCHOWE.

PRACA POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH

w październiku 1930 roku

według danych przedwstępnych.

Przewóz podróżnych w październiku r. b. (31 dni) wyniósł ogółem 12.405.234 osób. W porównaniu z wrześniem r. b. (30 dni — 13.762.102 osoby) zmniejszył się o 9,9%, w porównaniu zaś z październikiem r. ub. (13.174.795 osób) zmniejszył się o 5,8%.

Zmniejszenie ruchu pasażerskiego nastąpiło w związku z ustaniem wzmożonego ruchu letniskowego i wycieczkowego oraz powrotu kuracjuszów z udrowisk.

Miesiąc październik jest w ruchu pasażerskim pierwszym miesiącem okresu zimowego, trwającego według rozkładu do 15 maja, i w okresie tym rok rocznie ruch pasażerski się zmniejsza.

Ze względów powyższych od 1 października wprowadza się zimowy rozkład jazdy, dostosowany do potrzeb sezonowych, z redukcją pewnych pociągów oraz przesunięciem rozkładu pociągów miejscowych, jako też szkolnych i podmiejskich.

Regularność ruchu pociągów pasażerskich w miesiącu październiku wynosiła 99%.

Przewóz towarów w październiku r. b. wynosił 7.634.130 tonn i w porównaniu z wrześniem r. b. (6.156.239 tonn) zwiększył się o 24% wskutek sezonowych przewozów buraków cukrowych, płodów rolnych i węgla oraz wskutek większej liczby dni roboczych. W porównaniu z październikiem 1929 r., w którym przy tej samej liczbie dni roboczych (27) przewieziono 10.435.780 tonn, przewóz towarów w październiku r. b. jest mniejszy o 26,8%.

Naładowano w październiku r. b. na stacjach linij normalnotorowych P. K. P. i wolnego miasta Gdańska 536.393 wag. 15-tonnowych, przyjęto zaś od kolei zagranicznych łącznie z tranzytem 43.152 wag. ładowne razem więc przewieziono 579.545 wag. ładownych.

W porównaniu z wrześniem r. b. (517.170 wag.) ogólna praca kolei wykazuje zwiększenie (liczbą wagonów) o 12,1%, naładunek zaś na P. K. P. o 16,4%.

W porównaniu jednak z październikiem r. ub. (661.137) wag.) ogólna praca zmniejszyła się o 12,4%, a naładunek własny o 11,2%.

Naładunek najważniejszych ładunków masowych przedstawia się jak następuje (w wagonach 15 tonnowych).

Wykonano	Rok 1930 Październik 27 dni roboczych	Rok 1930 Wrzesień 26 dni roboczych	Rok 1930 W październiku więcej + mniej — w procentach	1929 r. Październik 27 dni roboczych	W październiku 1930 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do października 1929 r.
A) Naładowano: *)					
Węgla	199.826	189.950	+ 5,2%	221.588	— 9,8%
Drzewa	31.899	32.250	— 1,1%	43.648	— 26,9%
Nawozów sztucznych . .	1.860	8.610	— 78,3%	1.705	+ 9,1%
Materjałów budowlanych (oprócz drzewnych) . .	13.237	14.250	— 7,1%	17.236	— 23,2%
Rolniczych i aprowizacji .	52.545	36.720	+ 43,1%	49.042	+ 7,1%
Buraków cukrowych . .	69.750	4.200	+ 1560,7%	72.509	— 3,8%
Pozostałych ładunków . .	167.276	176.640	— 5,3%	198.586	— 15,8%
Razem	536.393	460.620	+ 16,4%	604.314	— 11,2%
B) Przyjęto ładownych wagonów od kolei zagranicznych do Polski . .	12.958	13.470	— 3,8%	17.763	— 25,9%
Tranzytem przez Polskę .	30.194	43.080	— 29,9%	39.060	— 22,7%
C) Ogółem przewieziono wagonów ładownych. .	579.545	517.170	+ 12,1%	661.137	— 12,4%

*) łącznie z naładunkiem na terenie wolnego miasta Gdańska.

Z powyższej tabeli wynika, że zwiększenie naładunku na P. K. P. w mies. październiku w porównaniu z wrześniem r. b. odnosi się głównie do węgla, którego naładowano prawie o 10.000 wag., czyli o 5,2% więcej, oraz do płodów rolnych, włącznie z burakami cukrowemi, których naładowano przeszło o 81.000 wag. czyli o 298,9% więcej, a nawet o 0,6% więcej niż w październiku r. ub.

Natomiast inne pozycje naładunku, jak również przyjęcie wagonów ładownych od kolei zagranicznych włącznie z tranzytem, wykazują zmniejszenie.

Rozmiary naładunku węgla w zagłębiach kopalnianych przedstawia poniższa tabela:

Naładowano wagonów 15-to tonnowych.

Zagłębia	1930 r. Październik 27 dni roboczych	1930 r. Wrzesień 26 dni roboczych	1930 r. W październiku więcej + mniej — w procentach	1929 r. Październik dni roboczych 27	W październiku 1930 r. więcej + lub mniej — w procentach w stosunku do października 1929 r.
Górnośląskie.	147.405	141.390	+ 4,2%	161.820	— 8,9%
Dąbrowskie	39.711	37.110	+ 7,3%	45.849	— 13,4%
Krakowskie	12.710	11.340	+ 12,0%	13.919	— 8,7%
Razem . . .	199.826	189.840	+ 5,3%	221.588	— 9,8%

Zagłębia	Rok 1930 Październik 27 dni roboczych	Wrzesień 26 dni roboczych	Październik więcej + mniej — w procentach	1929 r. Październik 27 dni roboczych	W październiku 1930 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do października 1929 r.
	Z tego naładowano na wywóz zagranicę:				
a) przez:					
Gdańsk, Gdynię i porty rzeczne	60.388	51.900	+ 16,5%	54.839	+ 10,1%
b) do:					
Węgier, Czechosłowacji, Austrji, Włoch	20.336	18.330	+ 10,9%	30.225	— 32,7%
Rumunji	1.054	450	+ 134,2%	1.085	— 2,9%
Niemiec, Prus Wschodnich	9.269	10.170	— 9,7%	9.672	— 4,2%
Rosji i Łotwy	465	450	+ 3,3%	1.581	— 70,6%
Razem	91.512	81.300	+ 12,5%	97.402	— 6,1%

Z powyższej tabeli widoczny jest wzrost naładunku węgla na wywóz we wszystkich kierunkach, oprócz Niemiec; w szczególności zaś zwiększył się naładunek przez porty Gdańsk i Gdynia (o 16,5% w porównaniu z wrześniem r. b. i o 10,1% w porównaniu z październikiem r. ub.).

Norma naładunku węgla w dniu roboczym wynosiła w październiku r. b. 8100 wag. 15 tonnowych dla wszystkich trzech zagłębi razem, przeciętny zaś dzienny naładunek w dniu roboczym wynosił 7.401 wag., czyli mniej od normy o 699 wag. dziennie, t. j. o 8,6%.

W poszczególnych zagłębiach naładunek węgla w dniu roboczym wynosił:

zagłębie Górnośląskie przy normie 5.982 wag. ładowało 5.460 wag., mniej od normy o 8,7%,

zagłębie Dąbrowskie przy normie 1.602 wag. ładowało 1.470 wag., mniej od normy o 8,2%,

zagłębie Krakowskie przy normie 516 wag. ładowało 471 wag., mniej od normy o 8,7%.

Wywóz węgla przez porty w Gdańsku i Gdyni oraz w Tczewie przedstawia się w m. październiku jak następuje:

Porty	Rok 1930 Październik 27 dni roboczych	Wrzesień 26 dni roboczych	Październik więcej + mniej — w procentach	1929 r. Październik 27 dni roboczych	W październiku 1930 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do października 1929 r.
	a) w wagonach 15-tonnowych				
Gdańsk	37.897	32.173	+ 17,8%	33.269	+ 13,9%
Gdynia	18.693	18.990	— 1,6%	17.026	+ 9,8%
Tczew	—	—	—	589	— 100,0%
Razem	56.590	51.163	+ 10,6%	50.884	+ 11,2%
	b) w tonnach				
Gdańsk	568.458	482.600	+ 17,8%	499.027	+ 13,9%
Gdynia	280.399	284.853	— 1,6%	255.388	+ 9,8%
Tczew	—	—	—	8.843	— 100,0%
Razem	848.857	767.453	+ 10,6%	763.258	+ 11,2%

Przeładunek węgla na statki w Gdańsku i Gdyni osiągnął w październiku cyfrę rekordową 848.857 tonn, większą niż we wrześniu r. b. (767.453 t.) o 10,6% i większą od najwyższej dotąd notowanej w styczniu r. b. (805.259 t.) o 5,4%.

Zwiększenie przypada całkowicie na korzyść portu Gdańskiego z pewnym nawet zmniejszeniem się przeładunku w Gdyni.

Praca ogólna portów Gdańska i Gdyni przedstawia się w m. październiku r. b. jak następuje:

Ogólna praca Gdańska w tonnach:

Rodzaj ładunków	1930 r. Październik 27 dni roboczych	1930 r. Wrzesień 26 dni roboczych	1930 r. W październiku więcej + lub mniej — w procentach	1929 r. Październik 27 dni roboczych	W październiku 1930 r. więcej + lub mniej — w procentach w stosunku do październ. 1929 r.
Wywóz					
Węgiel	568.458	482.600	+ 17,8%	499.027	+ 13,9%
Zboże	27.299	47.465	— 42,5%	25.860	+ 5,6%
Cukier	18.681	910	+ 1952,9%	16.879	+ 10,7%
Drzewo	51.265	60.539	— 15,3%	57.225	— 10,4%
Cement	6.255	3.345	+ 86,9%	6.445	— 2,9%
Żelazo	4.199	1.818	+ 131,0%	1 202	+ 249,3%
Produkty naftowe	3.382	2.579	+ 31,1%	5.370	— 37,0%
Inne ładunki	23.253	20.115	+ 15,6%	22.765	+ 2,1%
Razem	702.792	619.371	+ 13,5%	634.773	+ 10,7%
Przywóz					
Ruda żelazna	46.747	45.824	+ 2,0%	75.324	— 37,9%
Złom	12.877	13.954	— 7,7%	7.218	— 78,4%
Żelazo	120	62	+ 93,5%	480	— 75,0%
Zboże	—	—	—	346	— 100,0%
Nawozy sztuczne	8.667	4.377	+ 98,0%	19.408	— 55,3%
Inne ładunki	12.728	13.603	— 6,4%	21.866	— 41,8%
Razem	81.139	77.820	+ 4,3%	124.642	— 34,9%

Ogólna praca Gdyni w tonnach.

Rodzaj ładunków	1930 r. Październik 27 dni roboczych	1930 r. Wrzesień 26 dni roboczych	1930 r. W październiku więcej + lub mniej — w procentach	1929 r. Październik 27 dni roboczych	W październiku 1930 r. więcej + lub mniej — w procentach w stosunku do października 1929 r.
Wywóz					
Węgiel	280.399	284.853	— 1,6%	255.388	+ 9,8%
Cukier	7.485	—	+ 100,0%	4.095	+ 82,8%
Inne ładunki	12.418	6.500	+ 91,0%	2.445	+ 407,9%
Razem	300.302	291.353	+ 1,1%	261.928	+ 14,7%
Przywóz					
Ruda	570	3.263	— 82,5%	1.455	— 60,8%
Złom	36.615	45.855	— 20,1%	4.032	+ 808,1%
Ryż	3.540	3.300	+ 7,2%	750	+ 372,0%
Nawozy sztuczne	420	22.255	— 98,1%	2.357	— 82,2%
Inne ładunki	2.720	2.700	+ 0,7%	885	+ 207,3%
Razem	43.865	77.373	— 43,3%	9.479	+ 362,8%

Wywóz morzem przez obydwa porty Gdańsk i Gdynię zwiększył się w październiku w porównaniu z wrześniem r. b. o 92.370 tonn, czyli o 10,1%, przywóz natomiast zmniejszył się o 30.189 tonn t. j. o 19,5%.

W wywozie zboże i drzewo, a w przywozie złom i nawozy sztuczne wykazują zmniejszenie; inne pozycje wywozu i przywozu morzem wzrosły w mniejszym lub większym stopniu.

Ogólny przywóz i wywóz ładunków do Polski i z Polski przez granicę lądową i przez obydwa porty przedstawia się w październiku jak następuje:

(w wagonach 15 tonnowych):

Rodzaj ładunków:	Rok 1930 Październik 27 dni roboczych	Rok 1930 Wrzesień 26 dni roboczych	Rok 1930 W październiku więcej + lub mniej — w procentach	1929 r. Październik 27 dni roboczych	W październiku 1930 r więcej + lub mniej — w procentach w stosunku do października 1929 r.
Przywóz					
Zboże	45	38	+ 18,4%	174	— 74,1%
Mąka	1	7	— 85,7%	8	— 87,5%
Węgiel	509	522	— 2,5%	764	— 33,4%
Drzewo	185	141	+ 31,2%	348	— 188,1%
Bawełna	910	904	+ 0,7%	855	+ 6,4%
Materjały budowlane	600	787	— 23,8%	1.307	— 54,1%
Produkcja przemysłowa	8.329	8.439	— 1,3%	9.405	— 11,4%
Ruda żelazna	3.019	2.960	+ 2,0%	5.970	— 49,4%
Pozostała aprowizacja	2.532	2.640	— 4,1%	2.148	+ 17,9%
Inne ładunki	3.794	5.932	— 36,0%	4.761	— 20,3%
Razem	19.924	22.370	— 10,9%	25.740	— 22,6%
Wywóz					
Zboże	2.492	4.052	— 38,5%	3.328	— 25,1%
Mąka	389	347	+ 12,1%	26	+1396,2%
Węgiel	76.698	70.392	+ 9,0%	79.461	— 3,5%
Drzewo	12.627	13.149	— 3,9%	23.692	— 46,7%
Bawełna	116	91	+ 18,4%	175	— 33,7%
Materjały budowlane	1.182	792	+ 49,2%	1.631	— 27,5%
Produkcja przemysłowa	6.734	7.454	— 9,7%	7.730	— 12,9%
Cukier	1.868	244	+665,5%	1.414	+ 32,1%
Pozostała aprowizacja	5.676	3.870	+ 46,7%	6.337	+ 10,4%
Inne ładunki	5.223	3.597	+ 45,2%	4.825	+ 8,2%
Razem	113.005	103.995	+ 8,7%	128.619	— 12,1%

Z powyższej tabeli widać, że przywóz do Polski w październiku w porównaniu z wrześniem r. b. zmniejszył się o 10,9%, wywóz zaś zwiększył się o 8,7%.

W związku ze zwiększeniem się przewozów węgla i ziemiopłodów odczuwał się w drugiej połowie października brak węglarek wskutek czego Ministerstwo Komunikacji zarządziło:

1) od 21 października zastępcze podstawianie wagonów krytych do przewozu towarów, które na zasadzie załącznika III do tar. tow. cz. I B kolej ma prawo przewozić w wagonach odkrytych, bez pobierania 10% dodatku za wagony kryte;
2) od 25 października skrócenie ulgowego terminu postoju węglarek przy ładowaniu i wyładowaniu środkami nadawców i odbiorców, z wyjątkiem węgla ładowanego na kopalniach i węgla eksportowego do Gdańska i Gdyni, dla węglarek o ładowności do 30 tonn do 6 godzin i dla węglarek o ładowności 30 tonn i wyżej do 8 godzin.

Tabor parowozowy i wagonowy w dniu 1 października r. b. wynosił:

parowozów 5.359, czyli w porównaniu z rokiem ubiegłym (5.252) więcej o 2,03. W naprawie było parowozów 16,06%, mniej niż w roku ubiegłym (18,29%) o 2,23%,

wagonów osobowych było 12.004,*) więcej niż

*) od 1 października r. b. do parku osobowego zaliczone zostały wagony bagażowo-towarowe serji Ft.

w roku ubiegłym (10.017) o 19,8%. W naprawie było wagonów osobowych 8,53%, mniej niż w roku ubiegłym (11,58%) o 3,05%,

wagonów towarowych było 154.588, w stosunku do roku ubiegłego (152.398) więcej o 1.4%. W naprawie było wagonów towarowych 4,59%, więcej niż w roku ubiegłym o 0,4%.

Nowego taboru dostarczyły fabryki w październiku ilości następujące:

parowozów	14
wagonów osobowych	25
„ towarowych	396

Na 1 listopada r. b. było odstawionych do rezerwy:

14.906 wag. krytych i 5.823 platform, czyli razem 20.729 wagonów.

Przebieg pociągów w październiku wynosił:

w ruchu osobowym	5.669.702	poc. klm.
„ towarowych	4.798.232	„ „
razem	10.467.934	„ „

W porównaniu z wrześniem r. b. (10.383.572) ogólny przebieg pociągów zwiększył się o 0,8%. W porównaniu zaś z październikiem r. ub. (11.199.658) przebieg zmniejszył się o 6,5%.

Z działalności taryfowo-handlowej Ministerstwa Komunikacji za październik należy zaznaczyć:

Z dniem 1 października ukazała się nowa redakcja taryfy towarowej wewnętrznej stanowiąca pierwsze od dnia wejścia w życie taryfy tej (1.X. 1929) kompletne wydanie, uwzględniające zmiany i uzupełnienia pomieszczone w dodatkach (I — VI), wydanych w ciągu roku. Nowa redakcja upraszcza orjentację w taryfie, znosząc praktykę t. zw. deklasyfikacji towarów, przewidzianej początkowo jako ulgę czasową. Stawki zdeklasyfikowane zostały obecnie uznane jako normalne lub zniesiono je. Niektóre towary, korzystające z ulg aneksu, zostały przeniesione do taryf wyjątkowych. Uzupełnienia postanowień taryfowych Część I-B, które dotąd pomieszczono w części II-1, zostały przeniesione do Cz. I-B, gdzie figurują pod właściwemi postanowieniami zasadniczemi we formie przepisów wykonawczych. Obok licznych zmian taryf wyjątkowych na wyróżnienie zasługuje skasowanie zasady proporcjonalności pionowej stawek klasy 9 i dostosowanie ich do ogólnie w taryfie przyjętej zasady degresji odległościowej. Zarazem przeniesiono do tej, zasadniczo tylko dla zboża przeznaczonej klasy, również i mąkę — zrównując taryfę na oba produkty. Zmiana ta nie dotyczy taryf eksportowych.

Ważnem jest też zniesienie postanowienia o postawieniu zastępczem 2 wagonów i w zamian za to przeredagowanie kilku taryf wyjątkowych, wyrównujące skutki tej zmiany.

W zakresie taryf osobowych, bagażowych i ekspresowych z kolejami zagranicznemi zasługują na wymienienie: Wejście w życie w dniu 15 października Dodatku I do taryfy polsko-austrjackiej, zmieniającego tabele opłat w tranzycie przez koleje niemieckie.

Z dniem 14 października zatwierdzono nową taryfę bagażową dla elektrycznych kolei dojazdowych łódzkich.

W zakresie taryf towarowych z kolejami zagranicznemi dokonano licznych drobnych uzupełnień i zmian oraz wydano w nowej redakcji zeszyt 3 Części II taryfy polsko-niemieckiej z dnia 1.VIII. 30 r., z ważnością od dnia 1.X., znosząc stawki Działu B taryfy artykułowej Nr. 3 i działu A, B i C taryfy artykułowej Nr. 4 Części II-1 tej taryfy (łubin, zboże i ziarno roślin strączkowych. Z ważnością od dnia 15 października wszedł w życie dodatek I do taryfy towarowej polsko-amerykańskiej via Gdynia, zawierający zmiany i uzupełnienia do tej taryfy.

Wpływy Polskich Kolei Państwowych w mies. październiku r. b.

wynosiły:

a) z przewozu podróżnych . . .	25.863.151 zł.
b) „ bagażu i przesyłek ekspresowych . . .	1.475.476 „
c) „ towarów	97.173.963 „
d) uboczne	2.274.863 „
Razem . .	126.787.453 zł.

W porównaniu z wrześniem r. b. (124.273.060 zł.) wpływy zwiększyły się o 2%, w porównaniu zaś z październikiem r. ub. (140.182.182 zł.) wykazują zmniejszenie o 13.394.729 zł. czyli o 9,6%.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa. Nr. 53840 22.XII.30. 8.000.